

DORĐE VUKOVIĆ CeSID

Nerealna očekivanja

U utorak je usvojena nova regulativa koja reguliše finansiranje političkih stranaka. Osam godina od donošenja prethodnog zakona trajalo je ukazivanje na nedostatke u ovoj oblasti, dok je skoro dve godine trajao proces donošenja samog zakona. Pokazalo se i da oko stvari koje nedvosmisleno loše stoje postoji skoro urođena inercija društva i da se za svaku promenu u Srbiji valja svojski potruditi. Očekivanja u vezi sa kontrolom finansiranja stranaka podignuta su na visok nivo, a čini se da je to i najveći problem u njegovoj budućoj primeni.

Nikada se nijedna državna institucija nije ozbiljno bavila kontrolom finansiranja stranaka pa ne postoje ni iskustva u toj oblasti. Ovim poslom u drugim zemljama najčešće se bavi profesionalna izborna administracija, a imajući u vidu da to kod nas ne postoji, ovim poslom će se baviti Agencija za borbu protiv korupcije. Nova regulativa omogućava Agenciji jasne nadležnosti u ovom procesu i finansijska sredstva da taj posao obavi, ali to su samo preduslovi. Upošljavanje novih kadrova, razmena iskustava s drugim institucijama, izrada procedura i postupaka kontrole jesu prvi koraci koji bi trebalo da uslede. Proces formiranja jedne institucije se ne završava jednim zakonom, već traje najmanje nekoliko godina.

Shodno tome, očekivanja da bi se već u sledećem izbornom ciklusu stvari mogle dovesti u poželjno stanje su nerealna. Kada se neke stvari zapuste, ili kada se kao u ovoj oblasti ništa se ne radi više od dve decenije, popravke se mogu samo ubrzati, ali se ne mogu preskočiti.

Optimistička verzija, koja podrazumeva da Agencija najbolje odradi svoj deo posao i da ne postoje značajni politički pritisci da bi se normativna rešenja obesmislila, govori da će tek za nekoliko godina stanje u ovoj oblasti biti popravljeno. Stoga nam ostaje da smanjimo svoja očekivanja, da pokažemo strpljenje, ali i da damo podršku Agenciji da ovaj posao obavi na valjan način. Ukoliko to ne bude bilo tako, onda je jednako važno da im budemo veliki kritičari.